

ตาบอด

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

กาลเทศะ ถ้ากาลเทศะ เห็นใหม่ ฆราวาสกับสังฆะ มันต้องอยู่ด้วยกัน บริษัท ๔ ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา เราอยู่ด้วยกัน ถ้าผู้มีหลักจะนำ โคนำฝูงจะเอาฝูงโคนั้นออก จะขึ้นฝั่งได้ ถ้าผู้นำ ไม่มีหลัก ดิ่งกันลงดำห่มด มันจะคลุกคลีกัน มันจะดิ่งกันไป แล้วไปไม่รอด ถ้าจะไปรอดนะ เวลา เราไม่เข้าใจสิ่งใด เราโดนครูบาอาจารย์ตำหนิ เราจะมีอารมณ์ขุ่นใจมาก แต่ถ้าวันไหนหูตาสว่างขึ้น มานะ กราบแล้วกราบเล่าๆ ถ้าหูตามันสว่างขึ้นมา แต่ถ้าหูตาไม่สว่างนะ มันจะขุ่นใจอยู่อย่าง นั้นนะ

นี่ไง ทางโลกเขาว่าเป็นไปตามวัย วัยของเด็กมีความรู้ได้แค่นั้น วัยทำงาน วัยผู้แก่ผู้เฒ่า ผู้ แก่ผู้เฒ่าเขาเห็นแล้วเขานั่งยิ้มนะ เราก็เคยเป็นอย่างนี้มาก่อนๆ นี่เป็นไปตามวัย แต่เวลาความรู้สึก นึกคิด มันเป็นไปตามวัยของกิเลสมันปิดกั้นไว้ ถ้ามันปิดกั้นไว้นะ เราไม่เข้าใจเอง แต่เราไม่เข้าใจ เองนะ ถ้าทางโลกก็เหมือนกับว่า เราเข้าใจผิด ก็เราไม่เข้าใจเอง เราเข้าใจผิด พอเราเข้าใจผิด เราว่า เราถูก พอเราถูก เห็นใหม่ กิเลสมันเสริม มันเสริมมันก็เกิดอารมณ์ขุ่นมัว เกิดตะกอนในหัวใจ เกิด ต่างๆ

แต่เวลาเราบวชมา เราประพฤติกฎปฏิบัติมา เราปฏิบัติมาเพื่อจะชำระกิเลส ทุกคนชาวพุทธ เข้าใจได้ว่า อวิชชาพามาเกิด ทั้งๆ ที่ว่าจิต สัจธรรม มันปฏิสนธิวิญญูณ ปฏิสนธินี้เกิดในไข่ เกิด ในครรภ์ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ กำเนิด ๔ กำเนิด ๔ นี่มันไปของมันโดยธรรมชาติของมัน

ทุกคนก็ถามว่า “ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ทำไมหลวงพ่อบอกว่าธรรมะมันเหนือธรรมชาติ?”

ธรรมะเป็นธรรมชาติ เป็นธรรมชาติคือสังขารม แต่ถ้าสังขารมนะ ธรรมชาติก็โดยสังจะเห็นไหม คุณ คุณทางเคมี ในเมื่อมันมีปฏิกิริยา มันก็ต้องให้ผลตอบเป็นอย่างนั้น แล้วมันรู้อะไรละ มันเป็นธาตุ มันเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต นี่ไง มันก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง แต่ถ้าสิ่งที่มีชีวิตละ มันมีมันก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง แต่มันรู้มากกว่านั้น มันถึงปล่อยวางธรรมชาติไว้ได้ เพราะธรรมชาติเนะ การเกิดและการตาย การเวียนไปในธรรมชาติเนะ ถ้าธรรมชาติ รู้จากธรรมชาติ ธรรมชาตินะ นักวิทยาศาสตร์เขาก็รู้ของเขา เขาเข้าใจของเขา คุณ ในจักรวาลเขาอธิบายได้หมดนะ แต่เวลาละเวลาที่ว่ามันเป็นไป

แต่ถ้าเวลาปัจจุบัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เทศนาว่าการเอหิภิกขุ บวชให้เองนะ วันนี้วันมาฆบูชา วันมาฆบูชา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ เป็นเอหิภิกขุ คือว่าบวชจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บวชให้ สอนให้จนเป็นพระอรหันต์ ไม่ได้นัดหมายกัน จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยความระลึกถึงคุณ พอไปถึง ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปด้วยกัน ไม่ได้นัดหมาย เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ โอวาทปาฏิโมกข์ “อนุปวาโท อนุปมาโต” ไม่พูดต่อเสียด ไม่พูดเท็จ ไม่พูดต่างๆ เราจะทำจิตให้ผ่องแผ้ว ไม่พูดต่อเสียด ไม่พูดเท็จ เราก็บอกว่า เวลาครูบาอาจารย์ที่ดำหนิ ต่อเสียดหรือเปล่า...ไอนี้ไม่ได้พูดต่อเสียด ไอนี้มันจะเสียดสิ กิเลสใจ ไอนี้มันจะทิ่มเข้าไปสู่กิเลส ทิ่มเข้าไปสู่สิ่งที่อวิชชา ที่ความไม่รู้ในหัวใจนั้น มันไปต่อเสียดใคร มันจะฆ่ากิเลสต่างหากละ แต่กิเลสมันทะนุถนอมตัวมันเองนะ

เขาบอกว่า ไม่ให้พูดต่อเสียด แล้วเวลากกรรมฐาน เวลาเทศนาว่าการนี้ทั้งดูทั้งดำ แล้วไม่ต่อเสียด ไม่กล่าวร้าย ไม่กล่าววาโคร

เขาไม่ได้ว่าใคร เขาว่ากิเลส กิเลสในหัวใจของสัตว์โลกนะ ถ้ากิเลสในหัวใจของสัตว์โลก แล้วอวิชามันปิดตามันไว้ มันไม่เข้าใจ

ลูกของเรานะ เวลาลูกของเรานั้นจะทำผิดพลาดไป มันจะทำให้เสียหายไป พ่อแม่คนไหนจะใจดำ ไม่กล่าวเตือน ไม่บอก จะปล่อยให้ลูกเราเสียหายไปอย่างนั้น พ่อแม่คนไหนจะใจดำ จะยอมรับความเป็นไปของลูก ให้ลูกทำตามใจของตัว เป็นไปไม่ได้หรอก พ่อแม่คนไหนก็ต้องบอก

“พ่อแม่ส่อเสียคนนะ พ่อแม่กล่าวเท็จ”...เพราะลูกไม่เข้าใจ นี่ความเห็นของโลก

การตีความในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “อนุปวาโท อนุปมาโต” ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเท็จ ไม่พูดต่างๆ นี่เวลาพูดอย่างนั้นก็ต้องเป็นมารยาตาไทย ออเฮาะ ออเอาะ ลูกๆ คลำๆ ตาบอดคลำช้าง พูดนุ่มนวลอ่อนหวาน พูดนุ่มนวลอ่อนหวานนะ กิเลสมันก็ชอบ นี่กิเลสมันชอบอย่างนั้น กิเลสมันชอบน้ำตาล หวานเป็นลม ขมเป็นยา สิ่งใดที่มันเป็นสิ่งที่หอมหวาน สิ่งใดที่ทำให้มันพอใจ สิ่งใด นี่ครูบาอาจารย์เราไม่ทำ ครูบาอาจารย์ของเรานะ จะทำให้เราตื่นตัวตลอดเวลา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขาร ด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ความประมาทเดินเลื้อ เป็นโง่วาทครั้งสุดท้ายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย แล้วเวลาครูบาอาจารย์ของเราจะทำให้ตื่นตัวตลอดเวลา การให้ตื่นตัวตลอดเวลาคือการฝึกสติตลอดเวลา ถ้าการฝึกสติตลอดเวลา เห็นไหม เราจะมีโอกาส จะทำให้เราไม่พลัดพราว ผิดพลาดพลั้งไป เวลามันพลัดพราวไปเพราะอะไร เพราะความคุ้นเคย

นี่ไม่เป็นไร ความคุ้นเคยนี้ มันไม่เป็นไร เป็นไฟไม่เป็นไรได้อย่างไร ใครไปอิจฉานที่เป็นโรคร้าย คนที่โรคร้าย เราไปอิจฉานเขาทำไม เขาบอกนี่อิจฉานะ เห็นเขาทำดีก็ตาแดงๆ มันจะไปอิจฉานอะไร อิจฉานสิ่งที่ทำให้ลงนรกอเวจี ใครไปอิจฉาน ถ้ามันทำคุณงามความดี เราน่าจะอิจฉานบ้าง สิ่งที่ทำ อิจฉานะ อู๊ย พูดจาเสียงรุนแรง พูดจา...

เขากล่าวเตือน เขากล่าวบอกนะมันเป็นประโยชน์นะ เพราะอะไร เพราะว่าตาบอดคลำช้าง ถ้าตาบอด มันทำลูกๆ คลำๆ เราลูกๆ คลำๆ เพราะตาบอด เราจะไม่รู้สิ่งใดเลย...ช้างเป็นอย่างไร ช้างเป็นอย่างไร ช้างเป็นเหมือนท่อนเสา ช้างเหมือนถ่าน นี่ใครไปจับตรงไหนก็ช้างเป็นอย่างนั้น

นี่ตาบอดคลำช้าง ถ้าเราหัวใจบอดนะ หัวใจบอด การกระทำของเรามันจะไปไหน ทั้งๆ ที่เราตั้งใจกันอยู่ที่นี่

วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา เราก็อยากจะให้ตัวเราสำคัญเหมือนกัน ถ้าเรามีคุณค่าในตัวของเราละ เราจะมีสติสัมปชัญญะ เราจะระลึกรู้สึกตัวของเรา เราจะอยู่ในสถานะไหนก็แล้วแต่เห็นใหม่ สถานะของโลก ในเมื่อปัจจุบันมันเป็นสถานะอย่างนี้ ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เริ่มต้นจากสถานะเรานี้แหละ ใครจะเห็นคนอื่นดีกว่าเรา ใครจะเห็นคนอื่นดีกว่าหัวใจดวงนี้ ถ้าหัวใจดวงนี้สำนึกได้เดี๋ยวนี้ ถ้าสำนึกได้เดี๋ยวนี้มันก็ทำดีเดี๋ยวนี้ ถ้าทำดีเดี๋ยวนี้ละ มันก็ก้าวเดินออกจากเดี๋ยวนี้ ก้าวเดินจาก...

ในสถานะไหนนะ ทุกคนจะบอกว่า ไม่ได้บวชพระบวชเจ้า เราไม่มีโอกาส เราเกิดมาไม่มีวาสนา เราก็มีวาสนาน้อยต่างๆ นี่สิ่งนี้ ตาบอดคลำช้าง เวลากิเลสมันจะหลอกลวงเราละ มันจะเอายาสลบโปะใส่จมูกของเรา ให้เราเคลิบเคลิ้มไปในความรู้สึกของเขา นี่ก็เหมือนกัน น้อยเนื้อต่ำใจไปเรื่อยๆ เราไม่มีโอกาสอย่างนั้นนะ แล้วเวลาเรามีโอกาสขึ้นมา ตอนนี้เป็นพระแล้ว เรามีโอกาส เวลาเป็นพระขึ้นมา เราบวชเป็นพระ โดยสมมุติสงฆ์ บวชมาอุปสมาย์ ญัตติจุตตกรรม ขึ้นมาเป็นพระแน่นอน พระยกเข้าหมู่มาแล้ว ทำสิ่งใดในสังฆกรรมนี้ได้ด้วยสะอาดบริสุทธิ์ นี่ใจเป็นพระขึ้นมาแล้ว แล้วบวชใจเป็นพระใหม่ หัวใจเรามันสะอาดบริสุทธิ์ตามที่เราคาคิดใหม่

ทุกคนคาดหมายนะว่าเราบวชแล้วเราจะตั้งใจทำจริงทำจังของเรา แล้วบวชขึ้นมาแล้วเราก็ทำจริงทำจัง ทำจริงทำจังมันก็เป็นกิริยาเห็นใหม่ เวลามัชฌิมาปฎิพา อตฺตกิลมณานุโยค กามสุขัลลิกานุโยค ตกไปทางสองส่วน ตกขอบไปทั้งซ้ายและขวา แล้วมัชฌิมาปฎิพาจะอย่างไร นี่ก็เหมือนกัน เราทำทุกอย่างครบแล้ว เหมือนทางโลกเลย ทุกอย่างทำเสร็จหมดแล้ว แล้วทำอย่างไรต่อไป ทุกอย่างนี้ทำงานเสร็จหมดแล้ว...ก็รอวันตายไง ทุกอย่างทำเสร็จหมดแล้ว ก็รอหมดอายุขัยแล้วก็ตายไปก็เกิดใหม่ เวลาตายไปแล้วไปเกิดใหม่ก็ไม่รู้ว่าเกิดมาจากไหน แล้วก็บอกว่า นี่ตายแล้วสูญ ไม่มีหรอก ภพชาติไม่มี มรรคผลไม่มี สรรพสิ่งไม่มี...แต่เวลาทุกข์มันมี เวลามันบีบคั้นในหัวใจนี้มันมี เวลาเจ็บแสบในหัวใจนี้มันมี

เวลามันมีขึ้นมานะ มีอย่างไร มีขึ้นมา จะพุดออกไปนะ คุณสิ คนเรามีการศึกษานะ เวลาปฏิบัติไปรู้เห็นสิ่งใดก็ไม่กล้าพุด กลัวบอกว่าตัวเองจะเป็นผู้ที่ไม่มีปัญญา ผู้ที่ทว่าเชื่อสิ่งไสยศาสตร์

สิ่งต่างๆ นี่คิดกันไป มันเห็นจริงก็ได้ เห็นปลอมก็ได้ การเห็นนะ เห็นจริงๆ นี่แหละ แต่มันไม่จริง การเห็นนะ ถ้ามันจริงขึ้นมาละ ทำไมจะพูดไม่ได้ นี่เพราะมีครูมีอาจารย์ท่านพูดกันอย่างนี้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ สามเณรน้อยตามพระสารีบุตรไปบิณฑบาต เห็นไหม เวลาถือบาตรพระสารีบุตรไปด้วย เวลาพระสารีบุตรไปบิณฑบาต สามเณรน้อยถือบาตรตามไป เห็นเขาชักน้ำเข้านา

ถามพระสารีบุตรว่า “น้ำมีชีวิตไหม?”

“น้ำไม่มีชีวิต” น้ำไม่มีชีวิต เณรก็คิดนะ น้ำไม่มีชีวิต ทำไมเขาทอดน้ำเข้านาได้ สิ่งที่ไม่มีชีวิตแล้วมาทำประโยชน์ได้ นี่ถ้าทำประโยชน์ได้ แล้วหัวใจเรา ความรู้สึกเรามีชีวิต เวลาปัญญามันเกิด ปัญญามันมีวงรอบของมันเกิดแล้ว เพราะว่าจิตใจเวลาคิด ปัญญาอบรมสมาธิ พอจิตมันเป็นสมาธิแล้ว เวลามันคิดเป็นธรรม สังขารมนะ กาย เวทนา จิต ธรรม ธรรมารมณ์ นี่เวลามันคิดมันมีสติปัญญา มันคิดของมัน พอพูดถึงจิตใจมันจะย้อนกลับ มันจะทวนกระแสเข้ามา

บอกพระสารีบุตรนะ “ขอให้บิณฑบาตเถิด” ให้เอาบาตรไปคืนพระสารีบุตร แล้วรีบกลับไปทักฎี ไปภาวนา เพราะว่ามันจะเข้าค่ายเข้าเขมิง เข้าไปภาวนา

พระสารีบุตรบิณฑบาตกลับมา พอฉันเสร็จแล้วจะเอาอาหารมาให้สามเณรน้อย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาทันไ้ข้างหน้าเลย มาขวางพระสารีบุตรไว้ การขวางพระสารีบุตร ท่านก็ไม่บอกตรงๆ นะ ท่านก็ถามพระสารีบุตรนะ ขวนคุยธรรมะไง ธรรมะข้อนั้นว่าอย่างไร ธรรมะข้อนั้น...ขวนพระสารีบุตรคุย พระสารีบุตรก็คุยอยู่นั่นนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ เวลาคุยกับพระสารีบุตร แต่จิตเล็งญาณหาสามเณรน้อย สามเณรน้อย นี่จิตกำลังรวม กำลังพิจารณาเข้ามา ว่าสามเณรน้อยนี่จิต เวลามรรคญาณมันหมุนเข้ามาแล้ว ธรรมจักรมันหมุนแล้วว่า จะชำระกิเลสได้อย่างไร

พอสามเณรน้อยชำระกิเลสขาด เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บอกพระสารีบุตรว่าเอาอาหารเข้าไปถวายได้แล้ว เพราะพระสารีบุตร ลูกศิษย์เิง เป็นห่วงๆ แต่ขณะที่การว่าเป็นห่วง จะไปหาสามเณรน้อย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาทันไ้เลย แต่เวลากันไ้ นี่อยู่ในพระไตรปิฎก พุทธธรรมะ ขวนคุยธรรมะ เห็นไหม สิ่งที่ต้องค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณเห็น นี่ไง การปกป้อง ครอบอาจารย์ที่ท่านดูแล สิ่งที่เห็นว่าถ้าจิตมัน หมุนเข้ามา จิตมันเป็นไปของมันขึ้นมา ถ้ามันเป็นไปของมันขึ้นมา มันจะเข้าด้ายเข้าเข็ม มันจะเป็นสังขาร

ถ้าสังขารมันเป็นความเป็นจริง เห็นไหม สิ่งที่เราตาของใจ สิ่งที่เราตาของใจมันไม่บอดนะ มันรู้มันเห็นของมัน รู้เห็นแล้วมันปกป้องดูแล ปกป้องดูแลนะ ให้โอกาส ให้สิ่งนั้น ถ้าพูดถึง ถ้าพระสารีบุตรเอาอาหารเข้าไป พออาหารเข้าไปนะ ก็ให้ฉันอาหาร พอฉันอาหารก็ต้องออกมาจากการปฏิบัติ แล้วมันจะเป็นอย่างนั้นไหม นี่พูดถึงว่าคุณภาพของครูบาอาจารย์มันก็แตกต่างกัน ถ้ามันแตกต่างกันนะ มีคุณภาพ เห็นไหม นี่งานจากภายใน ถ้างานจากภายใน ถ้าใจมันไม่บอด นี่มันไม่ใช่ตาบอดคลำช้าง

แต่ถ้าใจมันบอด ถ้าใจมันบอด เห็นไหม คนตาบอด คนตาบอดนะ ไม่กลัวสิ่งใดเลย เพราะไม่รู้ว่าสิ่งใดเป็นภัย หรือสิ่งใดไม่เป็นภัย ภัยก็ไม่รู้ว่าภัย เป็นประโยชน์ก็ไม่รู้ว่าเป็นประโยชน์ ตาบอดดูๆ คลำๆ ไป แล้วดูบลำไปนะ อยู่กันอย่างนั้นนะมันมีความสุขสบาย แต่ถ้าคนที่หูตาไม่บอดนะ สิ่งใดที่เป็นโทษเป็นภัย ถึงบอกว่า ถ้าเขาเป็นโรคเป็นภัย เราไม่อิจฉาเขาหรอก ไปอิจฉาทำไม ความเจ็บไข้ได้ป่วยนะไปอิจฉาทำไม ความเจ็บไข้ได้ป่วยนะ

อกุศล ถ้าลองได้ทำอกุศล ทำความผิดพลาดขึ้นไป สิ่งนั้นมันให้ผลเป็นอย่างไร ผลสิ่งที่จะได้มานั้นเป็นบาปอกุศลอยู่แล้ว ถ้าบาปอกุศลนะ แต่ขณะที่ทำอยู่นี้ ขณะเขาทำ ทำเหตุและปัจจัย ถ้าเหตุมันเกิดขึ้นมา ผลของมัน มันต้องให้ผลแน่นอน เราไปอิจฉาเขาทำไม ถ้าเราเห็นเขาทำผิดพลาด เขาทำสิ่งนั้นโดยที่ความทวิภูมิมานะนะ จะว่าเขาไม่รู้...เขารู้ เขารู้ของเขา ถ้าเขาทำของเขาอย่างนั้น เห็นไหม นี่ตาบอด ถ้าสังคมอย่างนั้นอยู่กันอย่างนั้น เพราะอะไร เพราะในเมื่อผู้นำเป็นแบบนั้น ผู้นำสิ่งที่เป็นลูบๆ คลำๆ อยู่ ทำสิ่งใดไปแล้วมันจะกล่าวเตือนกันอย่างไร

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา เป็นที่หูตาสว่าง คุณติ ความเข้าใจของจิตมันเห็น มันเหมือนทางการแพทย์นะ เขารู้แหละว่าสิ่งใดมันจะทำให้โรคภัยไข้เจ็บมันเพิ่มมากขึ้น สิ่งใดเป็นของแสลง สิ่งใดที่การดำรงชีวิตนี้เขาจะดูแลร่างกายของเขาเพื่อไม่ให้เจ็บไข้ได้ป่วย ถ้าเจ็บไข้ได้ป่วย เจ็บไข้ได้ป่วยแล้วก็พยายามรักษา พยายามดูแลเพื่อจะให้มันฟื้นตัวขึ้นมา ถ้ามันฟื้นตัวขึ้นมา มันแข็งแรง ขึ้นมานะ มันก็ทำได้ จิตใจของเราก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจของเรา ถ้ามันอ่อนแอ ถ้ามันไม่มีหลักมี

เกณฑ์ของมัน เวลาบวชมาแล้ว ปฏิบัติๆ ทำทุกอย่างครบหมดแล้วๆ ทำทุกอย่างครบหมดแล้วนี่มัน เป็นกิริยาภายนอก ทำทุกอย่างครบหมดแล้วนี่มันต้องมีสติปัญญา สติปัญญาขึ้นมา ทำครบแล้วนี่ มันโปรงโล่งโล่งใหม่

ข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม เราทำข้อวัตรปฏิบัติเพื่อสิ่งใด ถ้าทำข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา เวลา มาภาวนา ทำข้อวัตรเสร็จแล้วมันก็เป็นเวลาส่วนตัวของเรา ถ้าเวลาส่วนตัวของเรา เรานั่งสมาธิภาวนา จิตใจมันลงใหม่ ถ้าจิตใจมันลงต้องย้อนกลับมาดูศีล ศีลของเราเนี่ยเรามีสิ่งใดผิดพลาด เห็นไหม คุณติ พระเวลามันผิดศีลขึ้นมา เป็นผู้กระทำ มันเกิดนิวัตรธรรม นิวัตรธรรมมันกันสมาธิเนะ ถ้าจิตมัน กันสมาธิ สมาธิมันไม่เป็นไป เห็นไหม พุดด้วยความมั่งง่าย ด้วยความขี้เกียจ ด้วยความไม่ทบทวน พอด้วยการไม่ทบทวน นี่ตาบอด ถ้าสิ่งที่ใจมันบอดแล้ว มันก็จะถูดูถูดังขึ้นไป พอถูดูถูดังขึ้นไป

คุณติ คนที่เครื่องมือของเขามันไม่สมบูรณ์แล้วไปทำงาน งานนั้นออกมานะ ถึงจะเสร็จ งาน นั้นก็ไม่สวย งานนั้นก็ไม่เรียบร้อย นี่ถ้างานมันเรียบร้อย ทั้งเครื่องมือมันดี งานนั้นจะเสร็จ ถ้าผู้ที่ งานมันเสร็จนะ แล้วถ้าเครื่องมือมันไม่ดี งานมันไม่เสร็จละ งานไม่เสร็จนะ ทั้งงานกลางคัน งาน ไม่เสร็จ เราทำไปไม่ได้ วัสดุนั้นเสียหายหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราปฏิบัติขึ้นมา เราไม่ย้อนกลับมาดูตัวเราเลย เราไม่ย้อนกลับมาดูเลย ว่าหัวใจมันบอด มันจะดันทุรังของมันไป เวลาปฏิบัติต้องทำได้ๆ แต่มันไม่ได้ เพราะเครื่องมือ เราไม่ดี เครื่องมือเราไม่สมบูรณ์ ทำสิ่งใดไป ถ้ามันจะเป็นงานขึ้นมาเนะ มันก็ไม่สมบูรณ์ มัน จะสำเร็จมันก็จะสำเร็จมาด้วยรูปไม่สมบูรณ์ แต่ถ้าเราพักละ เรามาตรวจสอบของเรา เครื่องมือ ของเรา เห็นไหม ศีล สมาธิ ปัญญา เรากลับมาดูศีลของเรา มาดูแลของเราว่าศีลของเรามันผิดปกติ ไหม ถ้าศีลของเราไม่ผิดปกติ ถ้าไม่ผิดปกติ เวลาศีลเนะ สิ่งใดเนะมันต่างพร้อย มันเศร้าหมอง นี่ศีล ทะลุ ศีลขาด ศีลมันมีเนะ เจตนาใจ เจตนาจะทำเจตนาของเรา เห็นไหม มโนกรรม วิกรรม กายกรรม กายกรรมเกิดจากมโนกรรมมันคิด ว่ามีมโนกรรม มีความรู้สึกนึกคิดมันถึงได้พูด ออกมา มันถึงได้ทำออกมา

ถ้ามันทำออกมา ถ้าคิด แต่ยังไม่ได้ทำ ศีลขาดไหม? ไม่ขาด แต่เศร้าหมองไหม? เศร้าหมอง เวลาศีลเนี่ยมันมีเศร้าหมอง ถ้าเราขี้คิดขี้ทำมันจะเศร้าหมองของมัน ถ้ามันเศร้าหมองเนะ เราสลัด ทิ้ง ตั้งสติ พยายาม ถ้าเรารักษาคุณแลตรงนี้ เรารักษาคุณแลของเรา ถ้ารักษาคุณแลของเรา นี่เครื่องมือ

ของเรา เพราะเครื่องมือทางโลกเขา เขาทำหน้าที่การงานของเขานะ คุณ เขาต้องมีเครื่องมือของเขา เพื่อประกอบสัมมาอาชีพของเขา ทั้งๆ ที่ว่าทางการบริหารจัดการเขาก็มีปากกาของเขา แต่เดี๋ยวนี้ เขามีคอมพิวเตอร์ของเขา เขาคุณเลขของเขา เขาต้องมีของเขา เขาต้องสั่งงานของเขาได้

ฉะนั้น ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เห็นไหม นี่เครื่องมือจะรักษาใจของเรา ถ้ามีสติ มีคำบริกรรม เครื่องมือของเรา แล้วเครื่องมือของเรามันสมประกอบไหม ถ้าศีลมันบริสุทธิ์ เรามั่นใจในตัวเรา ถ้าเรามีความมั่นใจในตัวเรา สิ่งนี้มันจะมั่นคงของมัน ถ้ามั่นคงนี้มันรักษาตัวได้ ดูแลตัวเองได้ แล้วถ้าดูแลตัวเองได้ ทำงานได้ไหมๆ นี่มันไม่ใช่หูตาบอด คนตาบอด ลูบๆ คลำๆ แล้วก็ดันทุรังไป

พอดันทุรังไปมัน...

๑. ปฏิบัติแล้วทำไมจิตมันไม่สงบ ปฏิบัติแล้วทำไมถูกลู่ถูก้าง ทำไมถูกลู่ถูก้างเพราะเหตุใด

นี่มันขาดความมั่นใจนะ พอลืมความมั่นใจ เทศน์จนชินหู ฟังจนชินหู พูดจนชินปาก ฟังจนชินหู แต่จิตใจมันด้าน จิตใจมันด้านนะ พูดเต็มปาก ฟังจนชินหู แต่ใจมันด้าน พอใจมันด้านขึ้นมา แต่ถ้าใจมันไม่ด้านนะ เวลาครูบาอาจารย์แสดงธรรมขึ้นมา เสียงมากระทบหู มันก็เข้าไปในหัวใจนะ นั่นก็ใช่ นั่นก็ใช่ เอ ทำไมเราเป็นแบบนี้ นั่นก็ใช่ เราต้องหาเหตุผล มันจะพลิกแพลงของมัน นี่จิตใจอย่างนี้มีโอกาส ถ้าจิตใจมีโอกาสนะ เราพัฒนาของเรา จากที่มันมืดบอด หูต้ามันจะฝ้าฟาง ตีขึ้นมา แล้วหูตามันจะแจ่มใสขึ้นมา ถ้าหัวใจแจ่มใสขึ้นมานะ มันเป็นประโยชน์ทั้งนั้นนะ

สิ่งใด ครูบาอาจารย์ชี้ความบกพร่องของเรา สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์มาก เป็นประโยชน์กับเรานะ แต่เรายังไม่เข้าใจแล้วยังไม่เชื่อ ยังไม่เชื่อนะ แต่พอปฏิบัติไปๆ สัจธรรมมีอันเดียวแหละ ถ้าจิตสงบก็คือจิตสงบ ถ้าจิตมันไม่สงบนะ มันฟุ้งซ่านเพราะเหตุใด มันแบกภาระเพราะอะไร แต่ถ้ามันคือด้าน ถ้ามันคือด้านเราจะแก้ยังไง

เวลากรรมฐานมันเวียนละ เวลาปฏิบัติดี ดีมากๆ เลย แต่เวลามันถดถอยขึ้นมา มันท้อถอยขึ้นมา มันเวียนเลี้ยว พอมันเลี้ยวขึ้นมาแล้วจะทำอย่างไรต่อไป พอมันเลี้ยวขึ้นมาก็ชี้หลังเลี้ยว ใจ เคยทำได้ๆ จิตมันเป็นสมาธิเป็นอย่างนั้น ปัญญาเป็นอย่างนั้น...เป็นอย่างนั้นแล้วทำอย่างไร

ต่อไป เป็นอย่างนั้นแล้วเพราะเคยเป็นไง สมาริ๊ง คูลิ เครื่องมือเราเคยมีใช้ไหม สิ่งใช้สอยเราเคยมีใช้ไหม เราเคยมี เราเคยใช้ แล้วเดี๋ยวนี้มีหรือเปล่า ถ้าเดี๋ยวนี้มีมันก็ต้องใช้ประโยชน์เดี๋ยวนี้สิ เราเคยมี เราเคยใช้ แต่มันได้เสื่อมไปแล้ว ก็ใช้หลังเสือ ใช้หลังเสือนะ เพราะอะไร เพราะเราเคยมี เราเคยใช้ แต่มันไม่เป็นผล ไม่เป็นผลตรงไหน

ถ้ามันเกิดมีสติ มันทำให้เกิดสมาธิขึ้นมา พอเกิดสมาธิขึ้นมา เราจะมีเครื่องมือ แต่ใช้ไม่เป็น แต่ถ้าจะใช้เป็นนะ ใช้เป็นมันก็ออกพิจารณา ถ้าออกพิจารณา พิจารณาในอะไร? พิจารณาในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม การพิจารณา เห็นไหม เคยมีเครื่องมือ แต่ทำไมประสบความสำเร็จ ฉะนั้น ความไม่ประสบความสำเร็จเวลาพิจารณาไปมันถึงไม่รู้ถ้าพิจารณาไปแล้วมันจะเกิดกระบวนการอย่างใด จิตมันจะมีกระบวนการของมัน กระบวนการ เห็นไหม ถ้าจิตมันพิจารณา มันพิจารณาอะไร

คูลิ ตบมือ ตบข้างเดียวมีเสียงไหม ตบมือต้องมี ๒ ข้างใช้ไหม ระหว่างกิเลสกับธรรม นี่เวลาธรรมมันเกิดขึ้นมา ธรรมมันจะแผดเผา ที่ไหนมีเชื้อไฟ การภาวนาเป็น ภาวนาเป็นหมายถึงว่า ถ้าเราจุดไฟติดใช้ไหม ถ้ากองขยะ ถ้าเราจุดกองขยะไหม้ขึ้นมาได้ กองไฟนั้นมันจะลามไหม้กองขยะนั้นไปเรื่อยๆ จนกว่ากองขยะนั้นจะหมด ไฟหมดถึงจะดับ ถ้ากองขยะนั้นไฟมันไหม้ไม่หมด ไฟมันจะดับไม่ได้

นี่เหมือนกัน เวลาพิจารณาไปมันพิจารณาอย่างไร ถ้ามันพิจารณา มันมีกระบวนการของมันไง ฉะนั้น ถ้ามันเคยมีเครื่องมือ เพราะทำความสงบของใจนี้มันกำปั่นทุบดินนะ กำปั่นทุบดิน หมายถึงว่า ถ้าเราหิว เราก็กินข้าว พอเราหิวแล้วกินข้าวแล้ว กินข้าวแล้วทำไม ก็จบ มันก็อิ่มไฉ ฉะนั้น เวลาเราหิว เราก็กินข้าว จิตมันฟุ้งซ่าน จิตมันมีกำลังของมัน เราอดนอน เราผ่อนอาหาร ผ่อนอาหารเพื่อไม่ให้ธาตุขันธ์มันทับจิต ถ้าไม่ให้ธาตุขันธ์ทับจิต พอเราผ่อนอาหาร ผ่อนอาหารเพื่ออะไร? ผ่อนอาหารเพื่อไม่ให้กิเลสมันเข้มแข็ง ไม่ให้กิเลสมันทรงตัวของมัน ให้มันยุบยวบลง ถ้ามันยุบยวบลงนะ

เพราะถ้าเราหิว กิเลสมันก็หิวด้วย เวลาเราทุกข์ กิเลสมันก็ทุกข์ด้วย แล้วถ้าเราภาวนาของเราเนะ ถ้าจิตมันเข้มแข็งขึ้นมา มันจะเกิดความสงบของใจ นี่กำปั่นทุบดิน กำปั่นทุบดินหมายถึงว่า

มันมีของมัน มันเป็นของมัน ฝนตกมันต้องมีน้ำ แดดออกมันต้องมีความร้อน จิต เวลามันฟุ้งซ่าน
ขึ้นมา มันกำปั้นทุบดินนี้ ถ้าจิตมันสงบ

แต่! แต่ถ้าพอมันพิจารณาไป พอจิตมันสงบ นี่เครื่องมือใจ เคยมีๆ แต่ใช้ไม่เป็น ถ้าใช้ไม่
เป็น ใช้ไม่เป็นหมายถึงว่า พิจารณาไม่เป็น พิจารณาไม่ได้ พอพิจารณาไม่ได้ขึ้นมา มันมี
กระบวนการอย่างไรต่อไป จุดไฟ ขยะก็คือขยะ เวลาเขาบอกจุดไฟ จุดไฟกองขยะให้ติด มันก็คิด
ว่ามันจุดไฟกองใหญ่ แต่ไม่เคยคิด พอไม่เคยคิดก็ไม่มี การเผาไหม้ ถ้าไม่มีการเผาไหม้ มันก็ไม่มี
การทำลายกัน ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา มันพิจารณาของมัน มันจะมีกระบวนการของมัน ถ้ามี
กระบวนการของมัน นี่ถ้าหูตาไม่บอดนะ ถ้ามีหูตาสว่าง มันจะเห็นกระบวนการระหว่างการทำ
ความสงบของใจ

ถ้าใจมันสงบ สงบแล้ว เพราะถ้าทำใจสงบ ถ้าทำจิตใจเราอ่อนแอ จิตใจเราอ่อนด้อย เราว่า
เราก็เคยทำแล้ว ทุกคนบอกว่าใช้ปัญญาแล้ว พอใช้ปัญญา จิตมันสงบแล้วค่อยนิพพาน นิพพาน
แบบนี้นิพพานดิบๆ คำว่า “แซร์นิพพานๆ” เขาก็เอาอย่างนี้มาพูดกัน แล้วมันกำปั้นทุบดิน ทุกคนมี
ใช้ใหม่ ทุกคนมีความคิด ทุกคนมีความฟุ้งซ่านในหัวใจ แล้วทุกคนมีสติปัญญา จัดกระบวนการ
ความคิดให้มันสงบลง...นิพพานหมดเลย ถ้านิพพานหมดเลยอย่างนี้ ฤทธิชีไพรในสมัยพุทธกาลก็
นิพพาน

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธหมดนะ ปฏิเสธนิพพานแบบกำปั้นทุบดินแบบ
นี้ แต่กำปั้นทุบดิน เพราะมันมีจริงๆ นะ ทุกคนมีความคิด ทุกคนมีความวิตกกังวล ทุกคนมีวิชา
เผาผลาญหัวใจ แล้วพอมาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กระบวนการความคิดมัน
จับรวบรวมขึ้นมา กระบวนการความคิดมันเรียบเรียงขึ้นมา ก็บอกว่า นี่เป็นธรรมๆ

ใช่ มันเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์
คือว่ากระบวนการของมันเป็นแบบนั้น แล้วเราไปจดจำกระบวนการของมันมา แล้วเราพยายามทำ
ใจของเรา นี่สร้างภาพ สัญญา ทำให้เหมือน ว่ากระบวนการเป็นแบบนั้น อย่างนั้น แต่มันไม่เป็น
ไม่เป็นเพราะอะไร เพราะมันไม่มีกระบวนการ ไม่มีการเผาไหม้ ไม่มีการทำลาย เครื่องมือมัน
ทำงานออกมาไม่เป็นขึ้นเป็นอัน ถ้าเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา นี่หูตาสว่างมันหูตาสว่างอย่างนี้

ไม่ใช่คนตาบอดนะ ตาบอดคลำช้าง ทำแต่ลูบๆ คลำๆ กันไป แล้วเวลาลูบๆ คลำๆ กันไป มันเป็นเรื่องนะ มันเป็นเรื่องแล้วกระบวนการมันรู้ได้ง่ายๆ รู้ได้ง่ายเพราะว่าโดยกระบวนการของทุกคนมีความคิดอยู่แล้ว ทุกคนมีความคิด ทุกคนมีความวิตกกังวลอยู่แล้ว ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา กระบวนการคิดนั้นมันก็สงบตัวลง เท่านั้นเอง นี่กำปั้นทุบดิน ปัญญาอย่างนี้เป็นโลกียปัญญา ปัญญาอย่างนี้มันเป็นสามัญสำนึกที่มีอยู่ทุกคน ทุกคนมีอยู่แล้ว ธรรมะไม่ได้สอนแค่นี้หรอก หูตาบอดแล้วทำกันแค่นี้แหละ แต่ธรรมะมันลึกซึ้งกว่านี้

ครูบาอาจารย์ของเราบอกทำความเข้าใจเข้ามาก่อน ทำความสงบของใจก็เท่านั้นแหละ ที่กำปั้นทุบดิน ที่โลกเขาทำกันอยู่นี้กำปั้นทุบดิน มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วกระบวนการของทางโลกเขา เขาบอกว่า ก็ปฏิบัติแล้วสบายใจ ปฏิบัติแล้วทุกคนปฏิบัติแล้วดีหมดเลย...ดีแบบนี้คืออะไร ดีแบบนี้คืออะไร ดีแบบคนตาบอดใจ ดีแบบคนตาบอด คนตาบอด เห็นไหม ไม่รู้สิ่งใดว่าเป็น โทษเป็นภัยเลย เดินไปนี่ต้องชนกับสิ่งวัตถุข้างหน้าแน่นอน แล้วพอชนขึ้นไปแล้วก็บอกมันไม่มี มันไม่มี...มันไม่มีนี่หัวแตก มันไม่มี นี่ไง ตาบอดคลำช้าง ถ้าตาบอด มีตาบอดนะ

แต่ครูบาอาจารย์ของเราไม่มีตาบอด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย หูตาสว่าง ถ้าหูตาสว่าง ยิ่งฟังนะ มันยิ่งเข้าใจจริงๆ นะ ฟังเทศน์ในปัจจุบันนี้ ฟังแล้วเข้าใจ วนกันอยู่นั่นนะ มันไม่มีสิ่งใดลึกซึ้งที่เข้าไปถึงอวิชชาเลย ไม่มีสิ่งใดที่เป็นสัจธรรมในศาสนาเลย มันเหมือนฤๅษีชีไพรคุยกันแล้ว แค่ทำความเข้าใจอย่างนั้น นิพพานๆ มันเป็นไปได้หรอก นี่เพราะกระบวนการของมันเป็นอย่างนั้น

ถ้าพูดถึงคนรู้จริงเขาเห็นของเขา ว่ากระบวนการ อย่างเช่นเรา เราจะได้เงินมา ได้เงินมาอย่างไร คนจะมีเงิน ข้าราชการเขาทำงานสิ้นเดือนเขาได้เงินเดือนของเขา ทำงานออฟฟิศก็ได้เงินเดือนของเขา เป็นกรรมกร เราก็ทำงานของเราถึงว่าเราก็ได้เงินของเรา ผู้ที่ทำธุรกิจการค้า เขาทำธุรกิจการค้าแล้วเขาก็เก็บเงินของเขา นี่มันต้องมีที่มาที่ไปสิ เงินนะ เงินนะ เงิน

ทีนี้เราพอเป็นกระบวนการตาบอดคลำช้างนะ เงิน เงินก็ปั๊มเงินไง เงินก็ฉ้อฉลเข้ามาไง คือเงินไม่มีที่มาที่ไปไง เขาตรวจสอบนะ เขาตรวจสอบว่าเงินนี้มาจากไหน ธรรมะที่มีในหัวใจนี้ใครมีมรรคมีผล มันทำมาอย่างไร ถ้าบอกไม่ได้ ถ้าบอกวิธีการของตัวเองไม่ได้ มรรคผลนั้นเลื่อนลอย

มรรคผลนั้นไม่มี มรรคผลไม่มีหรือ มรรคผลมีนะ มันต้องมีที่มาที่ไป เหมือนกับเขาตรวจสอบเงินทองว่าอันนี้มาจากไหน ทำธุรกิจสิ่งใดมา ถ้าไม่ได้ทำสิ่งใดเลย ได้รับมรดกมาจากใคร มรดกนั้นเขาให้มาด้วยสายเลือด ให้มาด้วยความเสน่หามา ให้มาด้วยสิ่งใด แล้วการให้มรดกมา ให้มรดกมา ผู้ที่รับมรดกใช้มรดกไม่เป็น ก็รักษามรดกนั้นไว้ไม่ได้ แต่ถ้าผู้ที่ทำมาหากิน ผู้ที่อาบเหงื่อต่างน้ำขึ้นมา นี่ไง กระบวนการของมันมันมีอย่างนี้ มันถึงไม่ใช่ตาบอดคลำช้าง มันจะเป็นความจริงของมัน ความจริงนะ ความจริงจนมีการกระทำ จนพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์

มันซึ่งใจ ๒ ประเด็น

ประเด็น ๑. คือว่าเกิดจากโอรสขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือพระพุทธเจ้าบวชให้ เหมือนลูก จากพ่อแม่กับลูก นี่มีลูกแล้ว แล้วลูกยังประสบความสำเร็จ นี่บวชให้แล้ว แล้วยังปฏิบัติจนเป็นพระอรหันต์ นี่มัน ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ มันถึงเป็นความอบอุ่น

พระอรหันต์ทุกองค์ จะมีคราวหนึ่งเป็นการวัดบารมีว่า พระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละพระองค์จะมีอำนาจวาสนามากแค่ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสมณโคดมของเรานี้อยู่ในพระไตรปิฎกบอกว่า เราอำนาจวาสนาอายุก็สั้น ๘๐ ปี เวลาฆาตบิณฑิมาที่ ๑,๒๕๐ องค์ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ นะ นี่เวลาฆาตบิณฑิมาเป็นหมื่นนะ หลายนะ หมื่นเลย นี่สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องของวิญญู เรื่องของผลของเวรของกรรม

แต่ในปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ แล้วเราพบเห็นอยู่แล้ว สิ่งนี้เราเอามาเตือนใจเรา แล้วเราทำแล้วนี่ เราต้องทำจริง เห็นไหม เราเป็นปัญญาชน เราเป็นสุภาพบุรุษ นี่เราเป็นบริษัท ๔ ทำสิ่งใดมันต้องให้เป็นข้อเท็จจริง เป็นสมบัติของเราจริงๆ เราถึงรู้จริงเห็นจริง แล้วแก้กิเลสของเราจริงๆ ไม่ใช่ไปฉกฉวยเอาสมบัติของคนอื่นแล้วเอามาเป็นสมบัติของเรา ไปฉกฉวยมานี่ มันไม่เป็นประโยชน์หรือ นี่การที่เราฟังธรรมกันนี้ ฟังธรรมไว้เป็นแถมๆ เวลาฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังธรรมของหลวงปู่มั่น เห็นไหม หลวงปู่มั่นเวลาท่านเทศนาว่ากรรมนะ พระเจียบกริบ เพราะสมัยหลวงปู่มั่นมันไม่มีคู่แข่ง คือไม่มีใครมีความรู้เท่าหลวงปู่มั่น แล้วมีหลวงปู่มั่นอยู่องค์เดียวนี้ มันพูดอย่างไรใครก็ฟัง

แต่ในปัจจุบันนี้เวลาครูบาอาจารย์ของเราเทศนาว่าการมา นี่มันมีหนังสือมีหนังสือ มีทุกอย่างพร้อม พูดกันแจ่มๆ แจ่มๆ เลย แต่ไม่มีสาระ ถ้ามีสาระ เห็นไหม หลวงตาท่านบอกว่า ถ้า

ธรรมดาเวลาแสดงธรรมนะ ถ้าธรรมมีเนื้อหาสาระนี้มันมากับเสียงนั้น ถ้าพูดปาวๆ มันไม่มีเนื้อหา
สาระในนั้นเลย มันมีเสียงเปล่าๆ ลมพัดใบไม้ไหว

แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาละ คุณ เวลาเมฆฝนมันมานี้ มันจะหอบเอาฝนมา ถ้าเอาฝนมานะ
มันตกลงแล้วที่ไหนนะมันจะชุ่มชื้น มันจะเกิดธัญญาหาร มันจะเกิดประโยชน์กับชีวิต มันจะเกิด
ทุกอย่างไปหมดเลย

แต่ถ้ามันมีแต่ลมมาไม่มีสิ่งใดมาเลยนี้ มันไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย เพราะมันไม่มีธรรม
ในหัวใจนั้น ฉะนั้นสิ่งที่เราทำนี้ เราถึงจะทำให้มันเป็นความจริง เราไม่ใช่เป็นคนตาบอดนะ ถ้าตา
บอดคลำกันไป แล้วพอตาบอดคลำแล้วนี้ เห็นไหม ตาบอดต้องการคนจูง ถ้าคนจูงตาบอดด้วย มัน
ก็จูงกันไป เห็นไหม

เราอยากมีคนจูง แต่คนจูงนั้นต้องตาดี ตาดีที่ไหน ตาดีที่เวลาเราปรึกษาธรรมนี้ เรามีสติ เรา
มีปัญญานะ ฟังก็รู้ คุณก็ออก ฟังก็รู้ละ พูดออกมาที่ฟังรู้เลย ว่านี่ตาบอดหรือตาดี คนตาบอดใช้ไหม
เหมือนคนที่ไม่เข้าใจทางทฤษฎีใดๆ เลย นี่ เขาพูดออกมาจะมีผิดพลาดไปทั้งนั้นละ

แต่ถ้าเขาจริงของเขาแล้วนะ ทฤษฎีนั้นนะเขาพูดจากความรู้ลึกเขาของเขาละ ทฤษฎีคือ
ทฤษฎี แต่ความจริงของเขาลึกกว่าทฤษฎีนั้นอีก ทฤษฎีนั้นทำมาแล้วมันจะมีกระบวนการอย่างไร
เหมือนกับการเผาขยะ กระบวนการของมัน เครื่องมือคือ ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล สมาธิ ปัญญา นี่เป็นเครื่องมือ ถ้าเป็นเครื่องมือแล้ว เครื่องมือมีการกระทำไหม ถ้ามีการ
กระทำมันก็มีอริยสัจ มีสัจจะความจริง ถ้าสัจจะความจริงมันเกิดขึ้นมา เห็นไหม ชาติปิ ทุกขา ชาติ
ความเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง เห็นไหม นี่ ทุกข์ สมุทัย

สมุทัยคือต้นหาความทะยานอยาก นี่แล้วเกิดนิโรธ นิโรธเกิดอย่างไร นิโรธเกิดจากมรรค
ญาณ มรรคญาณมันคืออะไร นี่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มันเกิดขึ้นมาอย่างไร แล้วสติปัฏฐาน ๔
กาย เวทนา จิต ธรรม ทุกคนก็ว่า กาย เวทนา จิต ธรรม นกแก้วนกขุนทองก็ท่องได้ ให้มันท่องสิ
กาย เวทนา จิต ธรรม แล้วให้กล้วยมันขึ้นหนึ่ง มันท่องทั้งวันเลย นกแก้วท่อง กาย เวทนา จิต
ธรรม กับคนท่องมันต่างกันตรงไหน นกแก้วเวลามันท่อง กาย เวทนา จิต ธรรม แล้วมันก็ได้กล้วย
ขึ้นหนึ่ง นกขุนทองท่องมันก็ได้ขึ้นหนึ่ง แล้วคนท่องกับนกท่องมันต่างกันตรงไหน

แต่ถ้าคนเป็นนะ คนมันทำขึ้นมาเนี่ย นกแก้วมันท่อง มันไม่รู้ แต่คนที่เขาหูตาสว่างเนี่ย เขาทำของเขา กายเป็นอย่างไร กายเป็นซากศพอย่างนั้นหรือ กายเกิดขึ้นมาจากจิต เวลาจิตมันเห็นมันเห็นอย่างไร กระบวนการ การกระทำมันเป็นอย่างไร ถ้าเกิดเวทนาละ ถ้าเวทนา ถ้าจิตมันมีสมาธิของมัน เห็นไหม มันจับเวทนาพลิกคว่ำพลิกหงายได้เลย

เวทนามันคืออะไร มันแยกแยะเวทนาได้หมดเลย แต่ถ้ามันไม่มีสมาธินะ พอเวทนามันเกิดขึ้นมันก็โอดโอ้ยแล้ว นี่แล้วเกิดจิตผ่องใสจิตเศร้าหมอง มันเศร้าหมองอย่างไร แล้วเวลามันเกิดธรรมารมณ์มันพิจารณาของมัน เห็นไหม นี่เวลามันเกิดขึ้น กระบวนการของมันมีการกระทำของมัน นี่หูตาสว่าง

นี่ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำของท่านมานะ พอท่านทำมานี้ เวลาท่านฟังพวกเราคุยกัน เห็นไหม เวลาพระสนทนาธรรมกัน ถ้าผู้รู้เขาเดินผ่านมานะ เขาฟังแล้วนะ เออ ถ้ามันมีเหตุมีผล ฟังแล้วมันจะชุ่มชื่นในหัวใจว่า ในสังคมสงฆ์ยังมีความชวนชวากันอยู่ ยังมีการปฏิบัติกันอยู่ ยังมีคนสนใจแล้วกันคว่ำ มีการกระทำความเป็นจริงอยู่

แต่ถ้าในสังคมสงฆ์ เวลาเขาคุยกันนะ คุยกันแต่เรื่องสัพเพเหระ คุยธรรมะก็คุยแบบไสยศาสตร์ นี่ครูบาอาจารย์ท่านเดินผ่านชุมชนนั้นไปนะ ท่านจะเกิดความเศร้าหมอง ท่านจะเกิดความอัดอั้นตันใจว่า สังคมสงฆ์มันจะกุดด้วน

เวลาบวชขึ้นมา มันก็บวชแต่ร่างกาย บวชแต่พิธีกรรม แต่หัวใจที่มันจะเป็นพุทธะ หัวใจที่มันจะเป็นความจริงในศาสนา นี่เห็นไหม มันมีคบอด มันมีคบอดเพราะมันโดนอวิชชา โดนสัญญาอารมณ์ โดนค้นหาความทะยานอยากในหัวใจที่มันมีกำลังมากกว่าปกคลุม แล้วเข้าใจผิดๆ ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ เพราะความอ่อนด้อยของหัวใจ

ถ้าหัวใจมันอ่อนด้อย ไม่มีกำลังนะ สิ่งใดเกิดขึ้น มันเชื่อง่าย มันเชื่อสัญญาอารมณ์ที่มันป้อนให้หัวใจนั้นคิดไป

แต่ถ้าคนที่ปัญญานะ สิ่งใดเกิดขึ้น สิ่งที่ยังเกิดขึ้นมาเรารู้ที่อยู่ เราก็ได้สัมผัสมันมาอยู่ เราเป็นอย่างนี้มาก็ครั้ง ก็หน แล้วมันให้ประโยชน์สิ่งใดเรา ถ้าเราตั้งสติขึ้นมาเนาะ สิ่งนั้นมันเป็นความจริง จอมปลอมนี้ เวลามันตรวจสอบกันด้วยสติปัญญานี้ มันคงอยู่ไม่ได้หรอก ความคิดมันเกิดจากจิตนี้

มันโดนสติปัญญาตรวจสอบนี่ มันจะอยู่กับจิตนี้ไม่ได้หรอก มันต้องดับไป แล้วมันดับไปมันเหลืออะไร ถ้าความรู้สึกนึกคิดนี้ดับไป แล้วมันเหลืออะไร

ความเหลือสิ่งนั้น มันถึงจะเป็นธาตุรู้ เห็นไหม ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธะ ถ้าผู้รู้ เห็นไหม คุณ ถ้าผู้รู้มันโดนสติปัญญาอารมณ์ โดนความรู้สึกนึกคิดครอบงำมันอยู่ แล้วเรามีสติปัญญาพิจารณาใคร่ครวญของมัน เห็นไหม แล้วถ้าผู้รู้มันดับไปมันเหลืออะไร นี่ปัญญาอบรมสมาธิ เวลาปัญญาเขาใคร่ครวญความรู้สึกของเขานี้ เวลาปัญญาพิจารณาแล้วนี้ ปัญญามันปล่อย มันเหลืออะไร ใครเป็นคนคิด แล้วใครเป็นคนปล่อย ใครเป็นคนจุดกองขยะ ใครเป็นคนเผาไหม้กองขยะนั้น ใครเป็นคนดูแลกองขยะนั้น นี่ใจค้นหาความทะยานอยากในหัวใจมันพิจารณาของมัน ทำได้นะ

นี่ถ้าหูตาสว่างๆ ไม่ใช่มีดับบอดนะ ตาบอดคลำช้าง แล้วเราก็มืดบอดกันมา ถ้าไม่มีดับบอดกันมา เราจะไม่ว่างเกิดเป็นมนุษย์ พอเราเกิดมาเป็นมนุษย์ อย่างที่เทวดาเขาอวยพรกัน เวลาเทวดาเขาจะหมดอายุขัย เขาจะอวยพรนะ เพราะเทวดาเขามีปัญญาได้แก่นั่น ขอให้ได้เกิดเป็นมนุษย์เถิด แล้วเกิดเป็นมนุษย์ให้ได้พบพระพุทธศาสนา จะได้ทำคุณงามความดี ให้กลับขึ้นมาเกิดเป็นเทวดาอีก เห็นไหม นั่นสิ่งที่เทวดาเขาอวยพรกัน

ฉะนั้น เราได้เกิดเป็นมนุษย์แล้ว พอเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เห็นไหม แล้วได้พบพระพุทธศาสนา ถ้าเรามีสติปัญญา เห็นไหม นี่เราจะใคร่ครวญให้เป็นข้อเท็จจริง ให้มันสว่าง เห็นไหม “จกฺขุ อุทฺปาทิ ญฺณํ อุทฺปาทิ ปญฺญา อุทฺปาทิ วิชฺชา อุทฺปาทิ อาโลโก อุทฺปาทิ” โลโกความโล่งโล่ง เห็นไหม มีวิชา มีญาณหยั่งรู้ ให้เกิดขึ้นมาจากใจของเรา

ถ้ามันเกิดขึ้นมาจากใจของเราเห็นไหม ถ้ามันเกิดขึ้นมาในใจของเรา เรา รู้จริงแล้วเราจะหวั่นไหวไปกับสิ่งใด สิ่งใดมันจะมีค่ากว่าปัญญาในพระพุทธศาสนาที่กลับมาชำระทำให้จิตใจนี้สะอาด มันจะเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาอีก เห็นไหม เกิดพบพระพุทธศาสนาแล้วปฏิบัติให้มันเป็นธรรมขึ้นมา พอจิตใจเป็นธรรมขึ้นมานะ “ธรรมเหนือโลก” ธรรมเหนือโลกนะ

เพราะถ้าธรรมชาติๆ มันเป็นวัฏฏะ มันจะหมุนไปตามโลก วัฏฏะคือการหมุนเวียนในวัฏฏะ กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่สามโลกธาตุคือธรรมชาติ ความหมุนเวียนไป นี่พอธรรมมันพิจารณาขึ้นมามันเหนือ มันสลัดทั้งหมด มันเหนือโลก เหนือวัฏฏะ มันถึงว่างวัฏฏะได้

ถ้าว่างวิญญะได้นะ เราปฏิบัติของเราไปนี้ เราจะประสบความสำเร็จ จะหลุดสว่าง เราจะ
เป็นสาวก-สาวกะ นี่เป็นศาสดาพุทธชินนรต ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถ้าเราทำ
ขึ้นมา เห็นไหม เราเป็นสงฆ์ เราเป็นรัตนะ เราเป็น พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่รัตนตรัย เรา
จะเกิดธรรมในหัวใจ พุทธ ธรรม สงฆ์ รวมลงที่ใจ จะเป็นคุณสมบัติของเรา เอวัง